

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref: Vår ref: 2012/51907-4   Arkivkode: 008   Dato: 18.4.2012

Høringsuttalelse- Endringer i tobakksskadeloven

Barne-, - ungdoms og familiedirektoratet viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 13.1.2012, hvor en rekke forslag til endringer i tobakksskadeloven sendes på høring. Høringsfristen er satt til 20.4.2012.

Departementets forslag:

- Innføring av kommunal bevillingsordning for salg av tobakk (basert på den eksisterende bevillingsordningen for salg av alkoholholdig drikk, men uten begrensning i hvilke type utsalgssteder som kan få salgsbevilling).
- Absolutt aldersgrense på 18 år for selgere av tobakksvarer.
- Forbud mot salg av mindre tobakkspakninger.
- Presisering av forbudet mot synlig oppstilling av tobakksvarer.
- Adgang til å ha røykerom på arbeidsplasser fjernes og et forbud om å røyke på enkeltkontorer (imidlertid en dispensasjonshjemmel for særlige tilfeller).
- At alle inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter gjøres røykfrie, og at adgangen til å ha røykerom på institusjoner oppheves. Unntaket som gir beboere adgang til å røyke på beboelsesrom i institusjon, foreslås opprettholdt.
- Påbud om tobakksfri skoletid for alle elever til og med videregående skole (ikke tillatt å bruke tobakk i løpet av skoledagen og forbud mot tobakk på skoleområder).
- At alle skoler og barnehager gjøres tobakksfrie utendørs

I tillegg foreslås en tydeligere formålsbestemmelse i tobakksskadeloven, noen mindre endringer og presiseringer av reklameforbudet, et forbud mot testing av tobakksvarer, et forbud mot tobakksponsing, et forbud mot import og salg av særskilte tobakksetuier, klarere regulering av tobakksimitasjoner og tobakksurrogater og bestemmelser knyttet til statistikk.

Barne-, ungdoms og familieetaten (Bufetat) har ansvar for det statlige barnevernet og består av fem regionale barnevernmyndigheter, og en sentral barnevernmyndighet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Bufetat skal bistå barnverntjenesten i kommunene med plassering av barn utenfor hjemmet, rekruttere og formidle fosterhjem og har ansvaret for at fosterhjemmene får nødvendig opplæring og generell veiledning. Etaten har også ansvar for etablering og drift av barneverninstitusjoner, og for godkjenning av private og kommunale barneverninstitusjoner som benyttes etter barnevernloven.

Nedenfor følger Bufetats uttalelse, samordnet av Barne-, ungdoms og familiedirektoratet.

Bufetats høringsuttalelse

Bufetat stiller seg positive og gir sin tilslutning til forslagene som fremmes i høringsnotatet. Tobakksbruk er en atferd som barn og unge sosialiseres inn i, og passiv røyking er en helserisiko som fortsatt rammer altfor mange barn i Norge. Det fremkommer av høringsnotatet at hele 40-50 % av tobakksbrukere under 18 år som oftest kjøper tobakken sin selv, noe som er bekymringsfullt. Vi anser det derfor som et viktig grep for å redusere barns/unges tobakksbruk at det innføres flere tobakksfrie miljøer som foreslått, og at ungdommers tilgang til tobakksvarer begrenses. Bufetat støtter derfor forslaget om en kommunal bevillingsordning, og presiserer viktigheten av at det etableres en effektiv tilsynsordning med at aldersgrensen faktisk overholdes og at det knyttes sanksjoner til at den ikke overholdes.

Ad. Punkt 4.7.2

Vi har et innspill knyttet til kapittel 4 i notatet om tobakksfrie arenaer og vern mot passiv røyking. Det fremgår her at tobakkskadeloven § 12 første ledd, tredje setning inneholder et unntak fra det generelle røykeforbudet på institusjoner, for beboelsesrom. Retten til privatliv står sentralt og i medhold av tobakkskadeloven kan ikke de som bor over lengre tid på institusjon, pålegges røykeavholdenhet. Vi er av den oppfatning at det bør presiseres i lovteksten til tobakkskadeloven § 12 at dette unntaket **ikke** gjelder for beboere på barneverninstitusjoner. Det vises her til Helsedirektoratets uttalelse om denne problemstillingen datert 16.6.2010. Vi anser det som viktig å presisere dette i lovtekst, og ikke kun under et delpunkt i forarbeidene til den foreslåtte lovendringen.

Bufetat har fokus på at våre ansatte skal være gode rollemodeller for barna/ungdommene som oppholder seg i våre institusjoner, også når det gjelder bruk av tobakk. Det er en viktig målsetning at ingen ungdommer skal begynne å røyke i løpet av et opphold i barneverninstitusjon, i tillegg til at vi skal støtte og motivere ungdommene til å slutte å røyke.

Direktoratet har utført en kartlegging av praktisering av tobakkskadeloven ute i regionene, og skal arbeide videre med denne tematikken. Røyking er skadelig uansett alder, og vi vil blant annet se på behovet for å utarbeide felles retningslinjer/rutiner for å motivere både ansatte og beboere til et røykfritt miljø.

Med hilsen

Marit Gjærum (e.f.)
Avdelingsdirektør

Finn Kvåle
Seksjonssjef